

Petersburg Journaal #11

Magazine voor bewoners en ondernemers van de Oostelijke Eilanden,
De Kadijken, Marineterrein, Czaar Peterbuurt en het Funenpark, juni 2019

Dit is nummer 11 van het Petersburgjournaal. Met dit journaal willen stadsdeel
Centrum en woningcorporatie Stadgenoot u op de hoogte houden van (toekomstige)
bouwactiviteiten in de buurt. Het volgende nummer komt uit in september 2019.

Kattenburgerplein in Franse sferen

2 Waar gebeurt wat?

3 Drie vragen aan ...
Arlinie Verburg

4 Eilandenboulevard:
Eind in zicht!

6 Lentefeest lokt veel
buurtbewoners

7 Sociale impact van groen
is groot

8 Bewoners met
groene initiatieven

10 Stadgenoot bouwt 500
woningen op Oostenburg

12 Stashouders, studenten
en starters

13 Kattenburgerkruisstraat groener

14 Amsterdamse Waterspelen 2019

15 Eilanders denken mee over
oplossingen

16 Tevreden met het
Kattenburgerplein

Waar gebeurt wat?

1 Eilandenboulevard

Maandag 3 juni is de aannemer Kroeze Infra bv gestart met het laatste deel van de herinrichting van de Eilandenboulevard (zie pagina 4 en 5).

2 Marineterrein

Nieuws over het Marineterrein leest u op pagina 14 en 15.

3 Czaar Peterstraat

Momenteel wordt een verkeersonderzoek afgerond naar een fietsverbinding tussen de Sluisbuurt (Zeeburgereiland) en de Czaar Peterstraat. Dit kan gevolgen hebben voor de herinrichting van de Czaar Peterstraat. In het volgende Petersburgjournaal meer over dit onderwerp.

4 Oostenburg

Stadgenoot bouwt ongeveer 500 woningen op Oostenburg: zo'n 400 sociale huurwoningen en 100 appartementen voor middeninkomens. Voor kavel 6 zijn drie prijswinnende architectenbureaus bezig met één ontwerp (zie pagina 10 en 11).

5 Zeeburgerpad

Het Zeeburgerpad (Centrumdeel) transformeert van bedrijventerrein naar een woon- en werkgebied. Daarvoor heeft de gemeente een concept Stedenbouwkundig programma van Eisen (SPvE) geschreven. De inspraakreacties worden momenteel (nog steeds) verwerkt in een nota van beantwoording, die samen met de SPvE wordt besproken in de raadscommissie Ruimtelijke Ordening. Daarna volgt besluitvorming in de gemeenteraad.

6 Hoogte Kadijk 401

Villex is bijna klaar met de verbouwing van Hoogte Kadijk 401. In het voormalige pand van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit komen tijdelijke, onzelfstandige woningen (eigen slaapkamer, maar gedeelde woonkamer, keuken en sanitaire voorzieningen) voor statushouders (max 50%), studenten en starters op de woningmarkt. Begin augustus trekken de bewoners erin – op pagina 13 een interview met de Villex-directeur Rob Olivier.

7 Koning William

De voormalige scheepswerf Koning William wordt herontwikkeld. BLVG Ontwikkeling heeft plannen om studio's te realiseren in de sociale huur voor studenten, starters en senioren. Daarnaast wil Bootservice Amsterdam een haven met ligplaatsen voor kleine elektrische boten realiseren. De omgevingsvergunning voor deze plannen is in behandeling bij de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Een bewonersgroep, verenigd in De Wakkere Kadijkers, heeft een monumentenstatus aangevraagd voor enkele opstallen op de scheepswerf. Het stadsdeel heeft besloten om de procedure tot aanwijzing tot gemeentelijk monument niet te starten, omdat het aan geen enkel selectie criterium voldoet voor aanwijzing tot gemeentelijk monument. Een aantal bewoners heeft daartegen bezwaar aangetekend. Dit bezwaar is niet ontvankelijk verklaard. De werkgroep heeft nu een nieuwe aanvraag ingediend die in behandeling is bij de gemeente.

8 Speeltuin Funenpark

De onderhandelingen tussen de gemeente en een aannemer zijn bijna afgerond. De bouw van de bijzondere

speeltuin start op z'n vroegst dit najaar. Vooruitlopend op dit werk, gaat Liander leidingen verleggen.

9 Touwbaanpark

Ontwikkelaar Cornerstone Amsterdam II B.V. gaat dit najaar beginnen met de bouw van twee kopblokken op de hoeken van de Nieuwe Oostenburgerstraat (totaal acht woningen). Omwonenden zullen worden geïnformeerd. De grond is inmiddels bouwrijp gemaakt.

10 Fietspad Dijksgracht

Volgend voorjaar start de aanleg van het wandel- en fietspad tussen de VOC-kade op Oostenburg en de Mariniersbrug. De aanleg gaat ongeveer zes maanden duren.

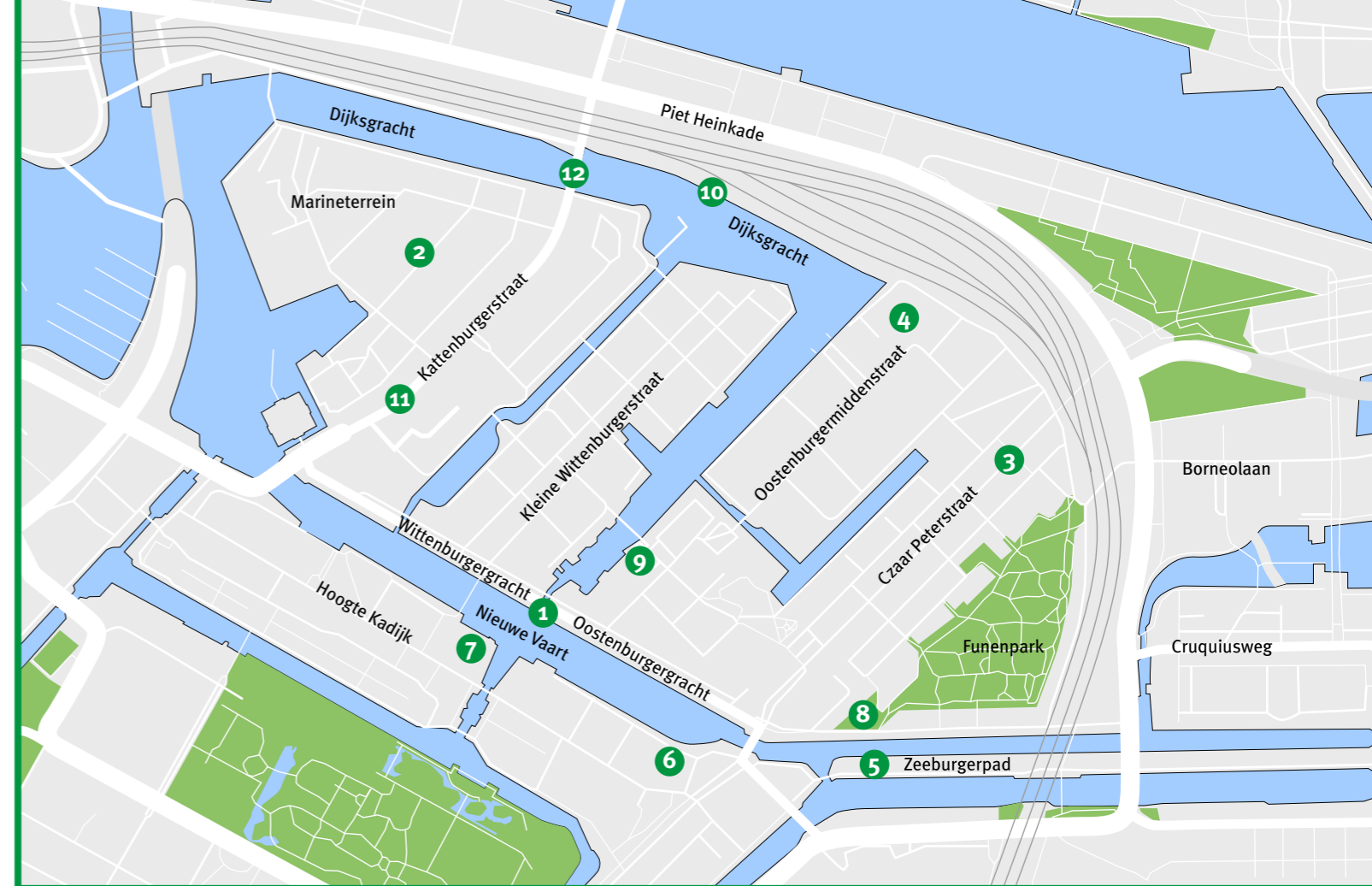

11 Kattenburgerstraat

De gemeente onderzoekt hoe de Kattenburgerstraat als doorgaande fietsroute kan worden verbeterd. Dit kan o.a. door een extra fietsbrug naast de monumentale Mariniersbrug; een veiliger kruising met de Piet Heinkade; herinrichting van de Kattenburgerstraat en een bredere spooronderdoorgang. De verbreding van de spooronderdoorgang en de fietsbrug staan voor 2022-2024 op het programma. In juni 2019 stuurt de gemeente een bewonersbrief met de stand van zaken en wil eind van dit jaar in gesprek met de buurt. In 2020 zal de deklaag van de Kattenburgerstraat worden vervangen.

12 Mariniersbrug

Het brugdek van de Mariniersbrug is vervangen. In juni wordt de markering aangebracht.

Drie vragen aan... Arlinie Verburg

Arlinie is buurtwerker en aanspreekpunt van speeltuin Wittenburg sinds november 2018. Dit jaar zal het speeltuingebouw worden verbouwd.

Wat gaat er veranderen aan het speeltuingebouw?

“Er komt meer licht, meer zicht en er komen minder dode hoeken. De voerpui wordt naar voren geplaatst, zodat je daar geen dode hoek meer hebt, dus de entreerimte wordt groter. De zij-ingang gaat dicht, dus dit (wijst op ingang naar de speeltuin) wordt de hoofdingang. We krijgen een buitentoilet en de keukenmuur wordt vervangen door een raam, zodat we ook zicht hebben op de voetbalkooi. Verder worden kleedkamer en studio bij elkaar getrokken, zodat die ruimte weer gebruikt kan worden voor activiteiten. Een hele verbetering!”

Hoe lang gaat de verbouwing duren?

“Ik schat zeker twee maanden in de zomerperiode. Gelukkig kunnen de

buitenactiviteiten in de speeltuin doorgaan.”

En na de verbouwing?

“Na de verbouwing willen we alles een lijke verf geven, zodat we echt een nieuwe start kunnen maken. Wat ik voor de speeltuin heel erg wens, is dat ouders beseffen dat er budget en ruimte is om leuke initiatieven te doen voor de buurt en met de kinderen. Belangrijk is dat iedereen zich welkom voelt. Sinds een half jaartje groeit het groepje actieve vrijwilligers; bewoners die zich inzetten om weer een positieve draai aan deze speeltuin te geven. Er is rust en samenwerking, de neuzen staan dezelfde kant op. Je merkt dat iedereen langzaam naar elkaar toegroeit. Het is één groot feest eigenlijk en ik vind het fijn om die positieve vibe te voelen!”

www.facebook.com/speeltuinwittenburg
www.dock.nl/locaties/wittenburg

Anker terug op Kattenburgerplein

Het was de kroon op werk: het terugplaatsen van het anker op het Kattenburgerplein. Het 2 ton zware anker annex kunstwerk siert sinds mei 1990 het plein, een cadeautje van Hoogovens Handel Constructiestaal B.V.

Anderhalf jaar geleden moest het anker wijken voor de facelift van de Eilandenboulevard. Bij de firma Kunstwacht in Delft werd het voorzien van een nieuwe, dikke laag zwarte verf. Op donderdag 18 april werd het kunstwerk letterlijk verankerd in de grond.

Fotografie: Arnold Korporaal

Bus 22 rijdt weer

Sinds maandag 3 juni 2019 rijdt bus 22 weer over de Eilandenboulevard. De bus moest bijna een jaar lang omrijden – vanaf maandag 9 juli 2018 om precies te zijn – vanwege de werkzaamheden.

Koffie in de kerk

De Stichting Oosterkerk had woensdagochtend 15 mei werklieden van de Eilandenboulevard uitgenodigd voor koffie en thee in de Oosterkerk – brood namen ze zelf mee. Terwijl de mannen bezig waren aan hun (tweede) ontbijt die dag, speelde organist Henk Verhoef een symfonie in G van de Oostenrijkse componist Joseph Haydn. Het initiatief voor deze stijlvolle ontvangst kwam van Carla Maria Bonnet, bestuurslid van de Stichting Oosterkerk. “Het idee kreeg ik toen ik met twee werklieden van de firma Kroeze Infra stond te praten bij de kerk. Bleek dat ze nog nooit naar binnen waren geweest! Zo kwam ik op het idee om te een keer uit te nodigen. Ze werken hard en ze zijn toch anderhalf jaar deel van de buurt geweest.”

Fotografie: Marco Keyzer

In de week vanaf maandag 3 juni start ‘fase 4B’ van het werk aan de Eilandenboulevard. In juli volgt ‘fase 4C’ – het laatste deel van de herinrichting.

Eind in zicht!

Fase 4B (3 juni t/m 14 juli 2019)

Fase 4B bestaat uit de herinrichting van een gedeelte van de Oostenburgergracht. Het gaat om de ventweg, het trottoir en de ruimte tussen de ventweg en de hoofdrijbaan in, vanaf de Oostenburgervoorstraat tot aan de Compagniestraat. Aannemer Kroeze Infra voert de werkzaamheden bij de Oostenburgervoorstraat ‘half om half’ uit. Dit betekent dat de achterliggende woningen altijd bereikbaar blijven, doordat de aannemer eerst de ene helft van de kruising bestraat, voordat de andere helft van de kruising wordt opengebroken. Op het gedeelte tussen de Oostenburgervoorstraat en de Compagniestraat is de ventweg afgesloten. Voor fietsers geldt een omleidingsroute (zie kaartje).

Voetgangers
 Fietsers
 Auto's

Fase 4C (15 juli t/m 20 september 2019)

Het slotstuk van de werkzaamheden: fase 4C. In deze fase richt Kroeze Infra het laatste deel van de ventweg, het trottoir en de ruimte tussen de ventweg en de hoofdrijbaan in vanaf de Compagniestraat tot aan de Czaar Peterstraat. Fietsers worden omgeleid via het Oostenburgerpark, de Admiraliteitstraat, het Boulevardpad en de Oostenburgervoorstraat. Auto's rijden in twee richtingen over de Oostenburgergracht.

Zwarte circuit eerder klaar

Nog meer goed nieuws: Tennet en Liandon zijn waarschijnlijk eerder klaar met het vervangen van de hoogspanningskabels in de Eilandenboulevard. Aanvankelijk zou het bedrijf Visser & Smit Hanab bv (V&SH) in september 2019 of januari 2020 beginnen met de vervanging van het ‘zwarte circuit’, iets wat ongeveer vier maanden duurt. Er is inmiddels een verzoek ingediend om in juni te starten vanaf het elektriciteitsstation Hoogte Kadijk en niet – zoals bij het witte en het grijze circuit – vanaf het elektriciteitsstation Klaprozenweg (Amsterdam-Noord). Door het omdraaien van de werkrichting is V&SH al in augustus klaar op de Eilandenboulevard.

Stop de Japanse duizendknoop!

Niet alle groen is welkom in de buurt; de Japanse duizendknoop is een struik die met wortel en tak moet worden uitgeroeid. Deze woekeraar groeit razend-snel en laat nauwelijks ruimte over voor ander groen. De Japanse duizendknoop is inmiddels op één plek geconstateerd op de Eilandenboulevard.

Op die plek gaat de gemeente de grond (inclusief de wortels) tot 10 cm onder het grondwater afgraven. Omdat de kans

bestaat dat de duizendknoop na bestrijding terugkeert, houden deskundigen van de gemeente de zaak zeker een jaar lang in de gaten.

Hoe herkent u de duizendknoop?

De Japanse duizendknoop is een opvallende struik. In het vroege voorjaar schieten de eerste stengels uit de grond, met rode, gekrulde bladeren. In de loop van het voorjaar worden de stengels groener en dikker en worden ook de bladeren groen. In de

zomermaanden schieten de stengels snel omhoog. De plant is deze periode te herkennen aan de rode langwerpige vlekjes op de groene stengels. Van augustus tot oktober bloeit de plant. Hij is dan 2 à 3 meter hoog, de stengels krijgen een kaneelbruine kleur en de plant krijgt bloemen, witte bloeiaren. Elk jaargetijde lijkt de Japanse duizendknoop dus een andere plant. Dat kan het lastig maken om hem te herkennen.

Waarschu

Staat de plant in het talud bij uw woonboot of heeft u het vermoeden dat de plant daar staat?

Waarschuw dan het projectteam Eilandenboulevard via mailadres: vernieuwen.eilandenboulevard@amsterdam.nl

Voorkom beschadiging of afbreken van de stengels: elk stukje stengel of wortel met een groeiknoopje vormt weer een nieuwe plant.

www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/japanse-duizendknoop/

De sociale impact van groen is groot

“Als is het maar een klein kruidtuinje; mensen komen er voor naar buiten en je kunt het delen. Dat maakt de sociale impact van groen zo groot”, stelt Brenda Heij, sinds maart 2019 groenwerker bij Dock in De Witte Boei.

Twee dagen na het lentefeest zit Brenda nog na te genieten op een bankje in de zon. “Ik was samen met buurtbewoners en vrijwilligers twee maanden bezig met de organisatie en ben tevreden met het resultaat”, zegt ze. “De sfeer was goed, er zijn nieuwe contacten gelegd en we hadden geluk met het weer.”

En nu zoek je bewoners voor een groenploeg?

“Ja! Zoals in de Jordaan twee jaar geleden is opgezet. Dat loopt goed. Een team vrijwilligers zet zich in voor tuinklusjes bij mensen die dat niet meer zelf kunnen, bijvoorbeeld door ouderdom of een handicap. Mensen bij wie het groen letterlijk boven het hoofd groeit. Sommige mensen voelen zich bezwaard om hulp bij de burens te vragen. Vaak zijn mensen dan blij als een team helpt met een klein klusje. Ik heb inmiddels vijf vrijwilligers, maar er is altijd ruimte voor meer. Overigens heb ik ook al één aanmelding van iemand met een verwaarloosde geveltuintje op de Coehoornstraat. Die tuin loopt behoorlijk uit de hand en gaat zelfs tot de derde verdieping. Gelukkig bood een vrijwilliger – Philip – zich aan met een snoeischaar. Hij wil best elk jaar snoeien, maar heeft geen ladder en die hebben wij dan weer! Zo is de bal gaan rollen én kan de geveltuintje behouden blijven.”

Waarvoor kunnen mensen bij je terecht?

“Je kunt mij aanspreken als je een initiatief hebt op het gebied van groen. Ik kan initiatieven ondersteunen en contacten leggen met gemeente en burens. Wat veel mensen ook niet weten, is dat je een tuintje rondom – bijvoorbeeld – een boom kunt adopteren. Wie een tuintje in zelfbeheer neemt, mag kosten daarvoor declareren bij de gemeente. Ook tuingereedschap hoeft je niet te kopen: sinds eind mei hebben we tuingereedschapuitleen in De Witte Boei.

Verder wil ik hier een platform opzetten, zoals het Natuur- en Milieuteam in Zuid. Ik zoek mensen die geïnteresseerd zijn in groen, of die kennis willen delen door af en toe een workshop te geven aan mensen die net starten met een geveltuintje. Zo probeer ik een netwerk te creëren waarin we expertise en ervaring kunnen uitwisselen en samen initiatieven kunnen opstarten.” Aanmelden? Mail bheij@dock.nl

Lentefeest lokt veel buurtbewoners

De regen trok weg, de kou vertrok en de zon kwam door: zaterdag 11 mei bleek een perfecte dag voor het lentefeest. Het was de start van de uitvoering van het Groenplan, bedoeld om de buurt de komende maanden te vergroenen. Aan belangstelling geen gebrek.

Het feest vond plaats op het Marie Altelaarplein achter de Oosterkerk en was georganiseerd door stadsdeel Centrum, Dock, het buurtcomité Oostelijke Eilanden en talloze betrokken bewoners en enthousiaste vrijwilligers.

Wormenhotels

Het evenement werd feestelijk geopend door stadsdeelbestuurder Micha Mos, muzikaal omlijst ACCU fanfare van Jos Zandvliet. Daarna barstte het feest los: het stadsdeel gaf gratis plantpakketten weg aan bewoners, die in een lange rij stonden te wachten bij de uitgifte. Binnen een uur tijd was alles uitgedeeld. Voor de huurders op Wittenburg stelden woonstichting De Key en woningcorporatie Rochdale gratis balkonbakken beschikbaar, net als voor de bewoners op Kattenburg. Bij de kraam van huisimker Carolien de Jong konden geïnteres-

seerden mee met een excursie naar haar bijenstallen op Wittenburg; de firma Le Compostier toonde bij hun kraam het nut van zogenaamde ‘wormenhotels’, waar duizenden wormen groenafval duurzaam tot compost verwerken. Het was, al met al, een zeer vruchtbare dag.

Bewoners met groene initiatieven

In april vond in de Oosterkerk de presentatie plaats van het (voorlopige) Groenplan Oostelijke Eilanden. Dat plan bestaat uit meer dan twintig grote en kleine bewonersinitiatieven om de buurt te vergroenen. Een aantal van deze bewoners licht hun initiatief toe.

Leer je burens kennen!

“Ons initiatief bestaat uit één plantenbak op de Admiraliteitsstraat”, zegt Annick Beekmans (28), IT-medewerkster bij een bank. “Dit doen we samen met Jolijn en haar vriend Rahul, maar omdat je minstens met drie huishoudens moet zijn om zo’n plantenbak aan te vragen, zijn we gewoon overal gaan aanbellen. Zo kwamen we in contact met overbuurman Ebi. Die kende ik voorheen alleen van gezicht. Hij was meteen enthousiast; zelf had hij al een bak met bloemetjes op straat gezet. Grappig dus dat je op deze manier je burens leert kennen! Contact met de buurt vind ik belangrijk, maar ook vergroening is goed voor de ecologische omgeving in de buurt. Zo’n bak is natuurlijk een druppel op de gloeiende plaat, maar het voelt wel goed om een bijdrage te leveren en het ziet er mooi uit. Als deze plantenbak goed bevalt, doen we er nog een. Wel hoop ik dat er meer waterpunten komen op straat. Want met hoogzomer twee keer met een zware gieter de trap op en af is goed voor de spierballen, maar ook een uitdaging.”

Een appgroep voor een groen Oostenburg

Judith Stibbe (28), chirurg: “Mijn initiatief is aangewakkerd nadat we vorig jaar waren begonnen met één geveltuin. Die wordt nu met succes onderhouden door verschillende burens. Dat haalt zoveel plezier en enthousiasme boven bij mensen. Je hebt leuk burenscontact, leert nieuwe mensen kennen en als bonus ziet het er ook nog gewoon leuk uit!

Dat heeft het Oostenburgereiland echt nodig. Het is hier – zeker in de winter – leeg en kaal. Ik wil het nu wat groter aanpakken dan één bloembak. Laten we kijken of we voor het hele Oostenburgereiland iets kunnen doen: geveltuinen op smalle stoepen, plantenbakken op brede trottoirs, een groene wingerd op kopgevels.

Als je letterlijk de deuren langsgaat en mensen persoonlijk aanspreekt, willen mensen echt wel meewerken en meedenken. Mijn ideaalbeeld is een grote groep mensen die mee willen doen, te verbinden in een whatsappgroep. Ik zou het superleuk vinden als mensen mij mailen (groenoostenburg@gmail.com) als ze bijvoorbeeld willen zorgen voor een bloembak. Dat kan al de start zijn van die appgroep.”

Goed voor bijen en vlinders

Rob van der Sanden (63), gepensioneerd ict-manager, is *getriggerd* door de berichtgeving. “Over de plasticatie van de oceanen, het uitsterven van diersoorten en de sterke afname van bijen en vlinders – de teloorgang van de insecten. Dat moeten we tegengaan! Zo ontstond de gedachte aan een groene straat met schuilplaatsen voor insecten, plus dat het mooi om te zien. Voor de Oostenburgervoorstraat wil ik de

boomspiegels vergroten en inzaaien met bloemen, klimheesters tegen de stam, bestaande geveltuinen vergroten en vullen met insect aantrekkende planten. Verder wat nieuwe geveltuintjes erbij en grote plantenbakken. Ik zou ook een regenton willen plaatsen als waterbuffer, zodat we geen drinkwater hoeven te gebruiken. En regenwater is zacht, bevat geen mineralen en kalk, wat beter is

voor sommige planten. Inmiddels hebben zeven bewoners toegezegd mee te zullen helpen aan het beheer. Sommige kende ik niet eens, alleen van gedag zwaaien, terwijl ik hier al 34 jaar woon. Zo leer je je buurtgenoten beter kennen en dat is erg leuk. Wat dat betreft hartstikke goed dat dit project er is.”

Geïnspireerd?

Neem voor meer informatie over groeninitiatieven contact op met carlindeAdriaanse@balance.nl

Of kijk op www.buurtorganisatie1018.nl/groen-oostelijke-eilanden

Uitgangspunt is de gevelsteen

“Twee jaar geleden werd hier een gevelsteen uit 1683 geplaatst”, begint Eric Lieverst (45) zorgcoördinator op een basisschool. “De steen ‘In ‘t Scheepsboot’ is teruggevonden en zit nu weer bijna op de originele plek – daarom heet de Bootstraat ook Bootstraat, waar onder andere schepen voor de VOC werden gebouwd. Maar verder is het een kale, lelijke hoek. Eigenlijk zonde, dus dachten we: laten we een geveltuin aanleggen. Nu het budget en de mogelijkheden er zijn om écht te vergroenen, zijn we als vve bezig een groenplan te schrijven. We dachten om iets met kruiden en specerijen te doen, als relatie met de VOC. Een eetbare hoek als mooie aanvulling op het plukbos. Geschikt voor omgevingsonderwijs waar de school ook iets mee zou kunnen. En het zou toch mooi zijn als het jongeren centrum dat eraast zit, erbij wordt betrokken? Mogen zij kruiden gebruiken voor hun kookmiddagen in ruil voor onderhoud. We moeten het plan nog uitwerken, maar wat ik merk is dat mensen enthousiast zijn en het mee willen onderhouden. Buiten het feit dat het met groen een stuk gezelliger wordt.”

Sinaasappelpartjes in plaats van pijpenlades

Marijn Schenk Nextarchitects: "Wat de jury hoog waardeerde, was de manier hoe wij hadden nagedacht over de woonkwaliteit van die relatief kleine woningen in de toren. Vaak zie je bij dit soort torens dat je een gang hebt en aan die gang zitten allemaal diepe pijpenlades, langwerpige ruimtes die allemaal een smalle kant naar de gevel hebben. Wij hebben juist gekozen voor woningen breed aan de gevel en smal aan de kern. Een soort sinaasappelpartjes rondom een pit, met zoveel mogelijk geveloppervlakte. Verder gaan we de collectieve ruimtes die altijd in een toren zitten – de gezamenlijke huiskamers – niet beperken tot één huiskamer voor

150 woningen. Er komen meerdere huiskamers, één per twee lagen, zodat je die met 22 mensen deelt. Het is minder anoniem; met 22 mensen is het makkelijker bekend te raken dan met 150 mensen. Wij verwachten dat mensen zorgvuldiger met die ruimte omgaan. Het zorgt voor een intensiever contact. Voor de gevel willen we cortenstaal gebruiken. Geroest staal is een levendig materiaal waar wat aan te beleven valt. Het is niet glad en strak, maar robuust en stoer en het kan tegen een stootje. Veroudering maakt ook mooier."

Ontmoeten moet niet moeten

Jolijn Valk van Urban Echoes: "De jury was het meest gecharmeerd van onze integrale visie op het ontmoeten door verschillende gebruikers. Dwing ontmoeten niet af, maar creëer gemeenschappelijke ruimte voor toevallige ontmoetingen. In Amsterdam zijn veel gesloten bouwblokken met een grasveld in het midden waar niks gebeurt. Wij willen de binnentuin juist activeren. Zo grenzen de voordeuren van de studentenwoningen en privéruimtes direct aan het hof, waardoor je vanzelf langs elkaars huis loopt. Wil je elkaar ontmoeten, zet je een bankje neer. Wil je niet, dan staan er een paar planten. Ontmoeten *hoeft* niet. Wij hebben geen ruimte als ontmoetingsplek ontworpen, zoals een koffiezaaltje – dit is veel vrijer. Verder willen we het hof activeren door werkende mensen. Daarvoor plaatsen we een klein werkgebouwtje in het hof. Zo ontstaat een mix van verschillende gebruikers die rondom het hof leven, wonen, spelen en werken. Iedereen gaat via een entreepoort naar binnen en komt

uit op een soort plein waar ouderen, jongeren en werkenden een praatje maken, koffie drinken, schaken... zo wordt het een levendig, publiek toegankelijk hof. Als

contrast met de donkere bouwblokken heeft ons gebouw een frisse, roze kleur, gemaakt van hout: een natuurlijk, puur en vriendelijk materiaal."

Stadgenoot bouwt 500 woningen op Oostenburg

Stadgenoot bouwt ongeveer 500 woningen op Oostenburg: zo'n 400 sociale huurwoningen en 100 appartementen voor middeninkomens. Het worden woningen voor jongeren (24-27 jaar), ouderen en huishoudens met een middeninkomen. In de ontwerpen wordt goed rekening gehouden met de woonwensen van de toekomstige bewoners.

Op kavel 6 komen ongeveer 155 woningen voor jongeren (twee gebouwen), 30 voor senioren (apart gebouw) en een werkgebouw. Voor kavel 6 is een architectenwedstrijd georganiseerd. In april werden de drie prijswinnende architecturbureaus bekendgemaakt; zij werken hun schetsen dit jaar uit tot een voorlopig ontwerp. Op deze pagina's lichten zij hun ontwerp toe. Opvallend daarbij is de aandacht voor ontmoeten.

Ruimte voor ontmoeting

Carsten Hilgendorf HOH Architecten: "Wat de jury beviel, was dat we het binnenhof gemaximaliseerd hebben door de gebouwen eromheen zo compact mogelijk te maken. Dan hou je zoveel mogelijk groen over aan de binnenkant, waar oude en jonge bewoners elkaar kunnen ontmoeten.

Een expliciete wens van Stadgenoot was om jongeren en ouderen niet in de gebouwen te mengen. Jonge mensen zijn 's avonds iets langer wakker en maken nu eenmaal iets meer lawaai, wat conflicten kan opleveren.

Om ontmoeting tussen leeftijdsgenoten te stimuleren, hebben we in ons gebouw een extra grote galerij gemaakt. Door een meter of twee aan de 'circulatieoppervlakte' – zoals wij architecten dat noemen – toe te voegen, creëer je een soort ontmoetingsruimte. Verder heeft ons gebouw, in de traditie van zwarte gevels in Amsterdam, een donkere gevel. Niet van baksteen, maar van antraciet keramische tegels. Als contrast hebben we de toegangsdeur van goud gemaakt.

Het gebouw is bestemd voor jongeren, maar uit onderzoek blijkt dat juist ouderen ons gebouw heel interessant vonden. Ze vinden het fantastisch we bijna geen wanden en deuren hebben gebruikt, wat elk appartement heel open, licht en ruimtelijk maakt. Daarom onderzoeken we nu of we het gebouw toch voor ouderen kunnen maken."

Door heel Amsterdam zijn leegstaande panden aangewezen om tijdelijke huisvesting voor de duur van maximaal 10 jaar voor statushouders en starters te maken. Het pand aan de Hoogte Kadijk 401 is er daar één van. Statushouders worden intensief begeleid door de gemeente Amsterdam en Vluchtelingenwerk volgens de Amsterdamse Aanpak Statushouders.

www.amsterdam.nl/vluchtelingen

Begin augustus komen 116 jonge huurders tussen de 18 en 28 jaar op de Hoogte Kadijk 401 wonen: 50% statushouders en 50% starters/studenten. “Onze ervaring is dat verschillende doelgroepen bij elkaar tot een goed resultaat kunnen leiden”, is de overtuiging van Rob Olivier (directeur/eigenaar van Villex) en projectleider Jamie van Zanten.

Villex, de leegstandbeheerder uit Barendrecht, heeft ruime ervaring met dit soort projecten. Dit project wordt wel iets groter: zo bestaat het voormalige pand van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit na de verbouwing uit dertien woonhuizen, met in elk huis maximaal tien kamers. In totaal komen er 116 eenpersoonskamers tussen de 12 en 25 vierkante meter, met huren tussen de 220 en 318 euro.

Samen koken

“Elk huis heeft zijn eigen gecombineerde woonkamer/leefkeuken”, licht Jamie toe. “Koken is in veel culturen iets belangrijks en door dat te combineren, ben je dus veel met elkaar in één ruimte.” “Door samen te koken en samen te eten, pik je de Nederlandse taal sneller op”, vult Rob aan. “Zo voorkom je dat culturen te veel bij elkaar blijven zitten en alleen de eigen taal blijven spreken. Statushouders integreren zo op een goede, makkelijke, snelle manier in de Nederlandse samenleving. Dit concept werkt een stuk beter dan mensen ergens alleen neerzetten. Daar zie je de mensen vaak vereenzamen.”

Buddies

De bedoeling is alle studenten/starters gaan fungeren als buddy en de statushouders gaan helpen bij de dagelijkse gang van zaken. Jamie: “Denk dan hulp bij de boodschappen, bij het gebruik van openbaar vervoer en het leren van de Nederlandse normen en waarden.”

Waar statushouders door de gemeente worden geselecteerd, doet Villex de selectie van studenten en starters. “Om de selectie door te komen, moet je sowieso gemotiveerd zijn om statushouders te helpen”, legt Rob uit. “Verder moet je openstaan voor verschillende culturen en graag mensen laten thuis voelen, zodat er een leuke samenleving ontstaat in het pand. Als je alleen op zoek bent naar een kamer en zoveel mogelijk op jezelf wilt zijn, dan ben je hier niet op je plaats.”

Jamie: “De beste buddy’s maken kans om captain te worden. Die staan in direct contact met onze woonconsulenten. Ze kunnen eventuele problemen of vragen aan Villex doorgeven.”

**Statushouders,
studenten en
starters...
Goed voor de integratie**

Buurt betrekken

Villex wil de buurt graag betrekken bij het project. “Onze ervaring is dat als alle partijen een constructieve bijdrage leveren, zo’n project kan slagen”, zegt Rob. “Daarom komen in de gemeenschappelijke ruimtes op de begane grond activiteiten waar zowel bewoners als mensen uit de buurt aan kunnen deelnemen: yogalessen, kunstklassen, extra taallessen, een cursus fietsen maken. Dat komt óók weer ten goede aan de integratie.”

www.dewoondiversiteit.amsterdam

Kattenburgerkruisstraat groener, liefst mét parkeerplaatsen

Omwonenden zijn over het algemeen blij dat de Kattenburgerkruisstraat een groene facelift krijgt. Maar het gaat de Kattenburgers te ver om de straat helemaal autovrij te maken. “Parkeren in de buurt is al zo moeilijk.”

Dit was de belangrijkste conclusie aan het einde van een informatieavond die begin april in de Oosterkerk werd georganiseerd. Bewoners konden kiezen uit twee varianten voor de Kattenburgerkruisstraat: één groene autovrije variant en één groene variant met behoud van parkeerplaatsen, alleen anders ingedeeld.

Realistisch

Uit de schriftelijke reacties kwam hetzelfde beeld naar voren; een ruime meerderheid vindt het te ver gaan om alle parkeerplaatsen op te heffen. ‘Ik zou als niet-autobezitter liefst geen enkele auto in de straat willen, maar dat vind ik niet echt realistisch’, luidt een reactie. ‘Dus lijkt me de variant met

parkeren voor iedereen het beste’. Ook ziet een meerderheid het plaatsen van bankjes niet zitten. ‘Een heikel punt’, schrijft een bewoner, ‘vanwege de enorme overlast van hangjongeren’. Een oudere bezoeker van de informatieavond wil geen enkele variant: “Stenen terug, asfalt erover en hup klaar!” moppert hij. “Hebben ze soms geld te veel bij de gemeente?” De komende maanden werkt het projectteam de variant met parkeren uit tot een voorlopig ontwerp.

Voedsel van morgen in De Studio van NEMO

Wat ligt er in 2050 op uw bord? Waar komt dit voedsel vandaan? Hoe wordt het gemaakt? Plofmieren, kweekvleeshamburgers of eten in poedervorm op basis van uw DNA profiel. In de tentoonstelling Voedsel van morgen krijgt u een kijkje op het bord van de toekomst. Dit is de eerste tentoonstelling in De Studio, de extra locatie van NEMO op het Marineterrein. De opzet van De Studio past goed bij het innovatieve karakter van

het Marineterrein, waar organisaties en onderzoekers samen oplossingen bedenken voor een duurzame leefomgeving. Wanneer: 10 juli t/m 6 oktober 2019 (wo 10.00 – 21.30, do t/m zo 10.00 – 17.30) Voor wie: 18 jaar en ouder

www.nemosciencemuseum.nl/voedselvanmorgen.

Amsterdamse Waterspelen 2019

Van 23 t/m 25 augustus 2019 vindt op het Amsterdamse Marineterrein de eerste editie plaats van de Amsterdamse Waterspelen: **Water, Brood & Spelen voor alle Amsterdammers!** Een spetterend zomerweekend boordevol bijzondere watersporten, bloedstollende races, waterworkshops, live muziek, heerlijk eten en vrij zwemmen voor jong en oud!

Tijdens Amsterdamse Waterspelen kunt u kennismaken én meedoen met o.a. X-Diving, synchroonzwemmen, het Open Mokums Kampioenschap Bommetje, een eigen solarboot bouwen en als team meeracen met de Zeepkistenderby in een eigen zeepkist.

Doe mee!

Geen ervaring maar lijkt het u wel spannend? Geen probleem, de organisatie stuurt niemand onvoorbereid het water in. In juni en juli zijn er verschillende clinics en handige workshops waaraan u gratis deel kunt nemen. Kijk op de website voor het volledige programma én om u in te schrijven! De Amsterdamse Waterspelen is een initiatief van Mister Kitchen & Pension Homeland i.s.m. Bureau Marineterrein. **Toegang is gratis**

www.amsterdamsewaterspelen.nl

Summer Camp: Sneaker Challenge

Fotograaf: Sjoerd Ponstein

In de eerste week van de zomervakantie wordt op Marineterrein Amsterdam voor de tweede keer een Summer Camp voor jongeren georganiseerd. Dit jaar draait alles om het maken van een eigen sneaker. Leer denken als een ontwerper, probeer nieuwe technieken uit als 3D-printing en werk samen om de gaafste sneaker te maken!

Hoe wat waar?

Datum: 15 t/m 19 juli 2019
Locatie: Marineterrein Amsterdam, Kattenburgerstraat 5, 1018 JA Amsterdam
Kosten: € 175 | Stadspas/minima: € 30
Leeftijd: 12-14 en 15-17 jaar

[Meer info en aanmelden:
www.marineterrein.nl/summercamp](http://www.marineterrein.nl/summercamp)

Eilanders denken mee over oplossingen

Hoe kan buurt profiteren van het Marineterrein? Voor het antwoord op deze vraag is student Bedrijfskunde Elodie van der Horst bezig met de voorbereiding van een 'designsprint' – die zal plaatsvinden tijdens het evenement WeMakeThe.City

“Designsprint wordt voornamelijk uitgevoerd door tech-bedrijven om een probleem of vraagstuk in vijf dagen te kunnen oplossen”, verheldert Elodie. “Nieuw is dat we er deze keer bewoners bij betrekken. Designsprint werkt volgens een vast stramien: op dag 1 zoeken we een vraagstuk uit, dag 2 schetsen

we oplossingen en ideeën waaruit we op dag 3 één oplossing kiezen. Op dag 4 maken we het prototype waarmee je het vraagstuk zou kunnen oplossen en dat op dag 5 testen we dat uit. Grote kans dat er aan het einde van de week een concrete oplossing op tafel ligt.”

Experiment

In het designsprintteam zitten acht mensen: drie buurtbewoners, iemand van de gemeente (gebiedsmakelaar) en van Bureau Marineterrein en drie 'communityleden' van AMS, IJsfontein en Codam.

Elodie: “Voor mijn afstudeeronderzoek ga ik peilen en inventariseren hoe alle betrokkenen tegen de vorm en het proces van deze designsprint aankijken. Als de deelnemers (Marineterrein, bewoners en gemeente) na afloop tevreden zijn, is het experiment geslaagd. Dan hebben bewoners kunnen zien hoe het Marineterrein kan helpen met vraagstukken uit de buurt. Het maakt de verbinding tussen het Marineterrein en Oostelijke Eilanden sowieso sterker.”

Benieuwd naar het resultaat? Kom dan 21 juni van 17.00 tot 19.00 uur naar de presentatie Designsprint Marineterrein in gebouw 039! Reserveren via aanmelden@marineterrein.nl

WeMakeThe.City

Van 17 tot en met 23 juni vindt de tweede editie van WeMakeThe.City plaats, een stadsbreed initiatief in Amsterdam over de stad van de toekomst.

Een week lang gaan bewoners, beleidsmakers, wetenschappers, ontwerpers, kunstenaars, zorg- en onderwijsprofessionals, ondernemers en bestuurders uit de stad en het binnen- en buitenland met elkaar in gesprek.

Een belangrijke locatie van WeMakeThe.City is het Marineterrein. Hier worden tijdens WeMakeThe.City oplossingen bedacht, getest en toegepast voor betere steden, van voor en door iedereen. De experimenten en talloze initiatieven moeten de stad uiteindelijk verbeteren.

Gratis publieksactiviteiten:

- 18–23 juni (14.00–18.00 uur): Unknown Paradise, expositie in de schietbaan
- 18–22 juni (15.00–21.00 uur): M-ODE, expositie in gebouw 027 E
- 18–19–20 juni (20.30–23.45 uur): live muziek in Pension Homeland
- 20 juni (14.00–17.00 uur): Amsterdam Smart City Tour*, gebouw 002 A
- 21 juni (17.00–19.00 uur): presentatie Designsprint Marineterrein in gebouw 039 (Codam)
- 22 juni (13.00–13.45 uur): excursie op het Smart Roof 2.0*, boven op gebouw 002
- 22 juni (13.00–15.00 uur): Amsterdam Smart City Tour*, gebouw 002 A

* Voor deze onderdelen dient u een reservering te maken via <https://wemakethe.city/nl>

Smartroof

Tevreden met het Kattenburgerplein

“Ik hoor het van iedereen: wat is het plein mooi geworden! Het ziet er strak uit, die bloembakken zijn mooi, terras is fijn... we zijn gewoon tevreden natuurlijk”, aldus een opgeluchte Daan Bruggeman van café Daan&Daan aan het Kattenburgerplein.

Daan nam samen met vriend Daan (“we kennen elkaar van de middelbare school”) het café in 2011 over, veranderden de naam ‘Maritiem’ in ‘Daan&Daan’, waarna mooie tijden volgden. Alleen de laatste anderhalf jaar was het afzien. Daan: “Tijdens de verbouwing van het plein hebben een deel van het terras kunnen openhouden. Maar ’s avonds was het een beetje enge plek geworden, donker en met hekken afgezet. Overdag was het stoffig, rumoerig en rommelig. Het was onduidelijk en ontoegankelijk voor fietsers en voetgangers, vond ik. En het werk verliep chaotisch: heel vaak ging het terrein open-dicht, soms vanwege een fout, of omdat een shovel te diep was gegaan, of iets niet op de tekening stond. Ik ben dus heel blij dat het klaar is! En de buurt ook. En fijn dat we weer op vers grind kunnen jeu de boulen.”

Supergezellig

Jeu de boulen vindt om de week plaats en is open voor iedereen. “We zijn meestal met een man of twintig”, vertelt Daan. “De inschrijving kost 2,50 per persoon. Dan wordt er een lijst gemaakt en geloot. De volgende partij loot je opnieuw en zo speel je in totaal drie keer. Sommigen zijn echt fanatiek, maar het is altijd supergezellig! Het nieuwe grind speelt trouwens wel anders. Voor de verbouwing was het meeste grind weg en dan rolt de bal veel meer. Dit grind is meer zoals ik jeu des boules ken uit Frankrijk. Daar moet je veel beter mikken. Je gooit die bal op en KENG, speelt een andere bal weg waarna jouw bal eindigt naast het kleine balletje. Dat is toch de kick van het spel?”

www.daanendaan.nl

Vragen, opmerkingen?

Heeft u vragen, suggesties of opmerkingen naar aanleiding van dit journaal? Neem dan contact op met Roeland Lagendijk, gebiedsregisseur Centrum Oost via r.lagendijk@amsterdam.nl of 06 5169 4579. Of mail naar: communicatie@centrum.amsterdam.nl (onder vermelding van Petersburgjournaal).

Colofon

Het Petersburgjournaal is een uitgave van stadsdeel Centrum met medewerking van woningcorporatie Stadgenoot. Dit journaal is ook te zien op: amsterdam.nl/eilandenboulevard

Eindredactie Arnold Korporaal
Fotografie Jos Heijnen (tenzij anders vermeld)
Ontwerp Henk van Alst
Druk De Raddraaier, Amsterdam
Oplage 8.600

Deze uitgave is gedrukt op FSC papier, chloorvrij gebleekt en bedrukt met plantaardig inkten op een alcoholvrije drukpers. Aan de inhoud van het Petersburgjournaal kunnen geen rechten worden ontleend.

**X Gemeente
X Amsterdam
X**

Stadgenoot